

Lesje duurzaam leven nodig

Educatie, dat is het toverwoord als het om duurzaamheid gaat. Jan Terlouw, Reus van 2018, gaf in Akkrum een lezing over groene energiebronnen op de Reuzedei.

NOOR VLOEIMANS

Is het u weleens opgevallen dat er veel minder vliegen zijn dan vroeger? Op de voorruit van de auto bijvoorbeeld? Instemmend gemompel viel spreker Jan Terlouw ten deel toen hij deze vraag een tijdje liet hangen in de Akkrumer Terptsjerke. Hij was daar als 'Reus van 2018', wat inhoudt dat hij de aftrap gaf voor de Reuzedei. Een initiatief dat sinds 2010 in handen is van een kleine groep Akkrumer ondernemers. De dag staat in het teken van duurzaamheid en het bekender maken van de noodzaak van milieubewust leven.

En dat is hard nodig, zo vindt Terlouw. Dat het vijf voor twaalf is als het op de toestand van de aarde en ons gebruik van fossiele brandstoffen aankomt, is bij de meeste mensen wel redelijk bekend. Maar de volgende stap? Velen weten het niet. „Ik heb wel wat ervaring in de politiek”, zegt hij schalks. Politici zijn volgens hem voornamelijk bezig met de waan van de dag. Ze moeten de leiding nemen als het om duurzaamheid gaat en burgers lessen in duurzaamheid bijbrengen. „Want het wordt lastig als ze het niet weten. Zo-

Akkrum stond het weekeinde in het teken van duurzaamheid. Jan Terlouw hield een toespraak in de Terptsjerke en op de wateren rond Akkrum werd het Nederlands Kampioenschap Zonnebootraces gehouden. FOTO SIMON BLEEKER

dra mensen goed op de hoogte zijn van het nut en vooral de noodzaak van een eco-vriendelijke levensstijl, willen ze het ook.”

Dat weten, dat is volgens Terlouw juist het lastige. De technologie heerst alsmat meer ons leven. Daarom dringt de urgentie van duurzamer leven niet tot ons door volgens hem. „De ontwikkelingen gaan veel te snel, we houden alles niet meer bij. Maar als we in staat zijn iets ingenieus als een iPhone te maken, dan kunnen we toch ook duurzaam leven?”

‘De ontwikkelingen gaan veel te snel, we houden alles niet meer bij’

De inwoners en vrijwilligers van Akkrum deden zaterdag in ieder geval een poging. Deze Reuzedei is het laatste opwarmertje voor de Elfwegtocht, een initiatief dat Friesland de eerste twee weken van juli dit jaar volledig vrij van fossiele brandstof

moet laten leven. Met de auto naar het werk? Vergeet het maar. Wie naar Sneek of Drachten moet vanuit Akkrum, kan per Teslataxi gehaald en gebracht worden. Kinderen gaan met een elektrisch treintje naar school en worden niet meer met de auto gebracht. Akkrumers kunnen daarnaast gebruik maken van elektrische fietsen voor korte afstanden.

De Reuzedei draait niet alleen om educatie: het evenement is ook het toneel van het zesde Nederlands Kampioenschap Zonnebootraces. Zestien teams deden mee met de

race, die op vrijdag en zaterdag werd gehouden. De A-klasse werd gewonnen door het Sunflare Solarteam uit Drachten, de eerste prijs in de Top klasse ging naar het Clafis Victron Energy Solar Boat Team en in de V20 klasse won het New Nexus Solar Racing Team. Daarnaast vond de Young Solar Challenge plaats voor jongeren tussen de veertien en de zeventien jaar. Van de 24 deelnemers eindigde de Maritieme Academie Harlingen na twee onderdelen – een sprint en een rondje Akkrum – op de eerste plek.

Veehouder Heida van Bontebok stond oog in oog met een wolf

DE KNIFE Veehouder Klaas Heida uit Bontebok stond zaterdagochtend oog in oog met een wolf. Een uur eerder trof veehouder Henk de Vries van buurdorp De Knipe vier aangevreten schapen aan.

Zeven dode schapen in een maand tijd. Dat is, vermoedelijk, het welkomstmaal van de wolf in Friesland. De eerste drie slachtoffers waren in Boijl, vlak over de Drents-Friese grens. De tweede vier zijn 20 kilometer dieper in Friesland te grazen genomen, in De Knipe.

Heida was zaterdagochtend mest aan het uitrijden, toen een wolf hem tegemoet draafde. „Ik ha hem op 10 meter sjoen. Hy seach net op of om. Hy gong rjochtút.” Het beest hield de gang er goed in en was in een oogwenk uit zicht.

Een uur eerder maakte Henk de Vries in buurdorp De Knipe de schade op. Drie van zijn 120 schapen wa-

ren dood, een vierde toegetakeld. De laatste is afgemaakt door de veearts. De politie kwam en ook een vertegenwoordiger van het Faunafonds. Dat keert de dagwaarde van de dieren uit, als blijkt dat een wolf de dader was. Een DNA-monster zal over drie weken uitsluitsel geven.

De wolf van Heida was een groot beest. „Echt grou, griis, mei in dikke sturt. Dit wie wis net in hûn. Ik bin net gek.” Kort overwoog hij om met bevriende vogelwachters sporen te zoeken, maar dat plan liet hij varen. „It lân is droech, dan fynst neat.”

Nog geen halfuur later zag vrachtwagenchauffeuse Marije Schuiling uit Mildam óók een wolf, ze denkt dezelfde. „Groot, grijs, met de kop naar beneden, zoals wolven lopen. Ik heb geen twijfels”, zegt de natuurminnaar.

Ze reed op dat moment op de Kroezewijk, 6,5 kilometer ten noordoosten van Bontebok en stopte even

omdat ze haar ogen niet kon geloven.

Het is een gebied met nogal wat vaarten. „Miskien is er oer brêgen gongen, mar wolven kinne ek allemachtich goed springe”, zegt Heida.

Zelf heeft hij kalveren buiten lopen. Bang dat de wolf het jongvee aanvalt, is hij niet. „Dat soe wol hiel unyk wêze.” In Noord-Duitsland pakken wolven geregeld grote dieren zoals veulens en kalveren.

Op mensenvlees lijkt de wolf niet uit. Een wolf is mensenschuw, leert Wolven in Nederland, een club die de wolf welgezind is. „De mens is voor de wolf in principe geen prooi.” Een stilstaand schaap is veel makkelijker te pakken en daarmee verkieslijker. Houd afstand, voer de wolf niet, drijf hem niet in het nauw en zit niet aan hun jongen, adviseert Wolven in Nederland. „Bekijk het dier in alle rust en wees blij, niet veel mensen hebben wolven gezien.”

ADVERTENTIE

DEZE WEEK IN DE PREMIÈRE

riecker

VAN €64,⁹⁵
VOOR
€49,⁹⁵

KAMSMA
SCHOENEN

DRACHTEN / FRANEKER / HARLINGEN / HEERENVEEN
LEEWARDEN / SNEEK / WOLVEGA